

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ,
НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА

Сектор за дуално и предузетничко
образовање и васпитање

Број: 011-00-00183/2019-18

Датум: 20.05.2019.

Београд
Немањина 22-26

**ИЗВЕШТАЈ О СПРОВЕДЕНОЈ ЈАВНОЈ РАСПРАВИ О
НАЦРТУ ЗАКОНА О ДУАЛНОМ МОДЕЛУ СТУДИЈА
У ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ**

I

Одбор за јавне службе Владе Републике Србије, на основу члана 41. став 3. Пословника Владе („Службени гласник РС”, бр. 61/06 – пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13, 76/14 и 8/19 – др. пропис), на седници одржаној 21. марта 2019. године године, на предлог Министарства просвете, науке и технолошког развоја донео је Закључак 05 број 011-2787/2019 којим је одређено спровођење јавне расправе о Нацрту закона у периоду од 22.марта до 12. априла 2019. године.

Нацрт закона објављен је на званичној интернет страници Министарства просвете, науке и технолошког развоја и на Порталу е-управа, а заинтересована лица могла су у току периода трајања јавне расправе да своје примедбе, сугестије и предлоге доставе преко посебног формулара на е-мејл адресу dualne.studije@mpn.gov.rs са назнаком „Нацрт закона о дуалном моделу студија у високом образовању“.

Нацрт закона представљен је на трибинама које су одржане у Клубу народних посланика у Београду, 1. априла, од 13:30 до 15 часова, у ректорату Универзитета у Нишу 2. априла 2019. године од 13 до 15 часова и на Пољопривредном факултету Универзитета у Новом Саду, 11. априла 2019. године од 11 до 13 часова.

На е-мејл адресу dualne.studije@mpn.gov.rs послато је укупно 26 формулара са, примедбама, сугестијама и предлозима Нацрт закона.

Формуларе су доставили: Сања Радонић ЈП ЕПС; Филозофски факултет Универзитета у Београду; Срђан Дробњаковић Унија послодаваца Србије; Слободан Велинов Forma Ideale; Мина Тадић Nectar; Никола Илић Студенски парламент Правног факултета Универзитета у Београду - Ресор за националне мањине и

студенте са инвалидитетом; Радмила Потих Tigar Tyres; Гордана Ђигић Универзитет у Нишу Филозофски факултет; др ум. Милета Продановић, ректор Универзитета уметности у Београду; Јелена Будимчевић Унија послодаваца; Зорана Стаменић Gebrüder Weiss d.o.o.;

Сергеј Мацура Филолошки факултет Београд; Јелена Манић Радоичић, Александра Ђуровић, Тамара Станојевић Београдска отворена школа; Александра Јанковић; др Миломир Мијатовић Висока техничка машинска школа струковних студија Трстеник; Јелена Јаковљевић Ernst Klett Prsenzlernen Osteuropa GmbH; Ања Петровић, Наташа Николић НИС а.д.; Јелена Рипић Демић Afrodite mode collection; Dirk Bantel и Зорица Сурла Panasonic Lighting Devices Serbia d.o.o.; Драгана Младеновић DTD Ribarstvo; Тања Бокун FKL d.o.o.; Александар Јанковић Robert Bosch d.o.o.

II

Радна група Министарства размотрила је све начелне и појединачне примедбе, сугестије и предлоге изнете током јавне расправе и достављене путем формулара.

Прихваћене су следеће примедбе, предлози и сугестије:

– Усаглашени су термини који се користе у Нацрту закона тако да се сада користи само термин активна настава, што је у складу са стандардима за акредитацију студијских програма;

– Предлог да се законом прецизније уреди број часова активне наставе на недељном нивоу прописивањем односа броја часова учења кроз рад и практичне наставе је оцењен као потребан, али да ову материју треба уредити стандардима за акредитацију, што је предвиђено чланом 5. став 11. Нацрта закона, а додата је и прелазна одредба која утврђује рок за доношење ових стандарда.

– Прихваћена је сугестија да се као обавезан елемент уговора о учењу при уређивању накнаде штете у случају отказа од стране послодавца, изузме отказ уговора до кога је дошло без кривице послодавца.

– Прихваћена је сугестија да се финансијско обезбеђење формулише процентуално у односу на основну зараду запосленог који ради на истом или сличном радном месту.

– С обзиром да је дат предлог да се код основних студија накнада за учење за рад исплаћује у нижем износу за почетне године а вишем за касније, овај члан је допуњен алтернативном одредбом да се накнада може исплаћивати и различито по годинама студија али да на нивоу студијског програма мора да буде 50% од основне зараде.

Нису прихваће следеће примедбе и сугестије:

– Да се у посебном члану пропише одговорност студената, високошколске установе и послодавца, с обзиром да је ова материја уређена на директан и индиректан начин кроз друге одредбе овог Нацрта закона а и у уговору о дуалном образовању и уговору о учењу за рад постоје обавезујући елементи који уређују одговорности и обавезе.

– Није прихваћена начелна примедба да доношење овог закона није потребно и да се концепт дуалног образовања исцрпљен у средњем стручном

образовању. Разумљив је став да се дуални модел студија не може применити у свим научним, односно стручним и уметничким областима али бројни примери из најразвијенијих земаља европе доказују да је постојање услова за реализацију дуалног модела студија оправдано, посебно за техничко-технолошке науке.

– Није прихваћен предлог да се учење кроз рад дефинише као стручно усавршавање јер се ради о моделу реализације студијског програма у високом образовању чијим се завршавањем стиче квалификација високог образовања, тако да не може бити говора о стручном усавршавању.

– Није прихваћен предлог да се у Нацрт закона унесу одредбе којима би се „обезбеђивали услови за усавршавање студената са хендикепом према потребама тржишта рада као и за њихово запошљавање“, имајући у виду да је ова област уређена Законом о професионалној рехабилитацији и другим прописима из области запошљавања.

– Није прихваћена сугестија да се у овом тренутку да предност за организацију дуалног модела студија корз модул већ акредитованог студијског програма јер Нацрт закона равноправно третира све могућности за акредитацију, односно за добијање сагласности за организацију дуалног модела у оквиру већ акредитованог студијског програма без повећања броја студената.

– Није прихваћено да се дуални модел ограничи само на струковне студије већ је остављена могућност да се дуални модел примени и на академске студије.

– Није прихваћен предлог да се повећа број часова за учење кроз рад јер би то довело до преоптерећења студената.

– Није прихваћено да се максимално трајање учења кроз рад ограничи на 2000 сати на нивоу целог студијског програма, јер је став Радне групе да се евентуално ограничење максималног трајања учења кроз рад пропише стандардима за акредитацију.

– Није прихваћен предлог да се начин распоређивања студената пропише на начин да послодавци селектују студенте према томе који студент је задовољио њихове услове селекције. Концепт дуалног модела подразумева да високошколска установа и послодавци сарађују и на изради студијског програма и на дефинисању посебних услова за студенте и сви ови услови треба да буду познати свим странама које учествују у реализацији дуалног модела пре почетка реализације учења кроз рад. На тај начин се унапред обезбеђује довољан ниво информисаности који треба да допринесе да поступак распоређивања доведе до поклапања жеља студената и послодаваца у највећој могућој мери.

– Није прихваћен предлог да се овим Нацртом закона пропише продужење радног односа за професора струковних студија који је стекао услов за пензију у трајању од три године, јер радни однос са наставним особљем није предмет овог закона већ системског прописа у овој области – Закона о високом образовању.

– Није прихваћен предлог да се спусти праг образовања за ментора код послодавца уколико има више година искуства. Неспорно је да искуство на радном месту доприноси бољем и ефикаснијем обављању радних задатака, али учење кроз рад представља део високог образовања где наставу изводе докторанди и доктори наука те је Радна група става да не би било промерено да студента обучава лице са нижим степеном образовања од оног за које се студент образује.

- Није прихваћен предлог да се овим Нацртом закона пропише обавеза накнаде штете послодавцу од стране студента у случају обнове године или уколико проузрокује штету. Учење за рад код послодавца је део дуалног модела студија у виском образовању и у функцији је стицања знања, вештина и ставова студента на путу до квалификације. Није примерено да се Нацрт закона бави накнадном штете послодавцу уколико студент обнови годину. Послодавац у том случају може да раскине уговор о учењу кроз рад са студентом.

- Није прихваћена сугестија да се Нацртом закона пропишу услови за надокнаду штете од стране послодавца јер је то омогућено да се уради кроз уговор о учењу кроз рад.

- Није прихваћено да се пропише као обавеза да студент који заврши студије по дуалном моделу остане да ради код послодавца код кога је обављао учење кроз рад најмање 12 месеци јер би прописивање овакве обавезе било у супротности са концептом дуалног модела. Послодавац кроз учење кроз рад има прилику да утиче на професионални развој студента и да га прати и свакако може да му понуди да након завршетка студија остане, али не сме се заборавити да је сврха учења кроз рад пре свега стицање знања у практичном окружењу, а не везивање за послодавца код кога се та знања стичу.

- Није прихваћено да се брише одредба која као обавезан елемент уговора о учењу кроз рад прописује уређење заштите права интелектуалне својине и послодавца али и студента стечене на раду код послодавца. Радна група сматра да нема ничега спорног у уређивању ове материје уговором о учењу кроз рад.

- Није прихваћена сугестија да се Нацртом закона ближе дефинишу компетенције ментора код послодавца. Радна група је става да се не може у Нацрту закона на одговарајући начин формулишу компетенције ментора код послодавца с обзиром на различитости студијских програма, због чега је управо и студијски програм право место за њихово дефинисање.

- Није прихваћен предлог да се финансијко обезбеђење студената у дуалном моделу студија уреди на исти начин као за ученике у дуалном образовању јер то не би било праведно с обзиром на виши ниво образовања студена али и због обављања послова за које се тражи високо образовање.

- Иако је Радна група мишљења да би субвенције или пореска ослобађања у неком облику допринеле успостављању дуалног модела студија, оне се не могу увести овим Нацртом закона нити прописима и области образовања већ изменама и допунама одговарајућих прописа.

МИНИСТАР

Младен Шарчевић

